

VATTENRÅDET – Vänerns sydöstra tillflöden

Protokoll fört den 16 oktober 2019 vid sammanträde med styrelsen i Vara kommunhus 09.00-12.00.

Dan Gabrielsson, Falköping
EvaLena Öman, Götene
Johannes Lundén, Vara
Mats Alfredsson, Ulricehamn
Stefan Aldén, LRF
Johanna Jellinek, länsstyrelsen

Tobias Leverin, Grästorp
Johnny Johansson, Götene
Daniel Andersson, Skara
Börje Svensson, Essunga
Lennart Sundh, sekreterare
Albin Jönsson, Vara, kl. 10.00 - 11.00

1. Mötets öppnande

Ordföranden Dan Gabrielsson hälsar välkommen till styrelsemötet. Deltagarna, varav flera är nya i Vattenrådets styrelse, presenterar sig.

2. Justeringsperson

Tobias Leverin, Grästorps kommun utses till justeringsperson.

3. Ekonomi

Lennart går igenom den ekonomiska redogörelsen för 2019 som kassören upprättat. Ekonomin är god liksom det förväntade resultatet. Medlemsavgifter har inkommit från alla utom två. Dessa kommer få en påminnelse om detta. Bidraget från Vattenmyndigheten uppgick till 83 000: - av 85 000: - sökta medel i februari. Det förväntade goda resultatet beror bl.a. på att fiskeundersökningen 2019 skjuts till 2020 eftersom det enda anbudet var i högsta laget jämfört med fastställd budget.

Styrelsen godkänner den ekonomiska redovisningen.

4. Hemsidan

Lennart har tagit fram en ny hemsida eftersom den tidigare som administreras via Vattenmyndigheterna och den gemensamma siten www.vattenorganisationer.se kommer att läggas ner vid årsskiftet. De flikar som finns nu är "Hem", "Recipientkontroll i sjöar och vattendrag", "Verksamhet", "Vattendagarna", "Möten", "Resultat och rapporter", "Medlemskap" och "Kontakta oss".

Styrelsen tycker det ser bra ut men de medlemmar som nämns med namn kontaktas för ett godkännande enligt GDPR innan publicering.

5. VATTENDAG 2019

Inbjudan till Vattendagen 2019 har mailats ut till olika grupper och även annonserats om i verksamhetsområdets viktigaste tidningar. Vattendagen genomförs som en bussresa med start och mål i Falköping. Vi besöker Hökensås Sportfiske där vi börjar med föredragningar om fisk, fiskodling m.m. inomhus. På eftermiddagen prövar vi fiskekylkan i en hyrsjö. Än så länge är anmälningarna få men vi hoppas på att vi åtminstone blir ca 20 personer.

Tobias undrar om det sker någon samordning med t.ex. Vänerdagen i samband med planeringen av Vattendagen? Lennart svarar att det gör det inte men menar att ett "Vattenkalendarium" som administreras genom Länsstyrelsen eller Vattenmyndighet-

en vore mycket värdefullt för att undvika krockar både i tid och i tema. Man kan även tänka sig att ansvarig för Vänerdagen även gör PR för vår Vattendag.

Johanna berättar att det finns medel att söka för inventering av vandringshinder för i första hand Göteneåarna Mariedalsån, Sjöråsån och Öredalsån.

6. Medel för stärkt lokalt åtgärdsarbete mot övergödning

* Vänerns sydöstra tillflöden

* Projektet "Åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i Vara kommun"

Sedan en tid tillbaks har möjligheten att anställa en vattensamordnare funnits genom att ansöka om medel från det s.k. LOVA-anslaget. Lennart menar också att det under de senaste åren märkts en uppryckning bland vattenråden och att man bl.a. alltmer aktivt strävar efter att åstadkomma åtgärder i avrinningsområdena. Vattenrådet – Vänerns sydöstra tillflöden har ännu inte tagit steget till aktiva insatser i mindre avrinningsområden. Flera år, stort verksamhetsområde och bristande resurser är några av skälen till detta.

Albin från Vara kommun berättar att man håller på att upprätta en ansökan om vattensamordnare till Vara kommun. Förberedande möten har hållits i januari och februari där även Vattenrådet och länsstyrelsen medverkat i diskussionerna. Albin kommer att träffa andra samordnare i Vänersborg för att ta del av deras erfarenheter. Vid rätt upplägg kan kommunen, (och även Vattenråd), få personalkostnader betalda till 90 % av Havs- och vattenmyndigheten.

Johnny menar att om man ska ha framgång är det viktigt att inte ta sig an för stora områden. Mindre enheter ger bättre möjligheter till lokalt engagemang vilket även Tobias och Stefan instämmer i. Johannes undrar om det är tidsbegränsat och om medel kommer finnas i framtiden. Johanna menar att det med stor sannolikhet kommer finnas medel framöver. Hon pekar också på nödvändigheten att man beaktar och utgår från statusklassningen vid en ansökan. Övergödningsproblematiken är det som ligger till grund för medelstillsdelningen.

Några kommuner har liten andel inom Vattenrådets verksamhetsområde. Hur kommer de se på en satsning? Troligen blir detta inte något oöverstigligt problem eftersom Vattenrådet har ekonomi nog för att täcka upp den andel som bidraget inte täcker. EvaLena är positiv och menar att pengar finns och att det är hög tid för verkstad nu. Hon ser gärna ett nätverk av kommunala samordnare på sikt.

Lennart pekar på de stora möjligheter till dialog som finns och den goda hjälp som står till buds genom en uppsättning verktyg som nyligen publicerats på Vattenmyndigheternas hemsida. Det kan underlätta och effektivisera samordnarens arbete mycket när det är skarpt läge.

Diskussionen utmynnar i att Lennart och Johanna får i uppdrag att komma med förslag på ansökan inklusive lämpligt upplägg geografiskt, organisatoriskt och ekonomiskt.

7. Recipientkontrollen

* Fiske 2020.

Då endast ett anbud inkom under våren och att detta var oväntat kostsamt, beslutade arbetsutskottet att skjuta fram fisket 2019 till 2020. Lennart har uppgraderat anbudsunderlaget men med samma innehåll. Han menar dock att de provpunkter som inte

provtagits på länge, äldre än år 2001, bör besökas och bedömas med avseende på fiskbarhet. Det kanske är nödvändigt att ta bort några punkter och ev. e-DNA-analysen. Tobias och Dan menar att vi ska hålla oss till budgeten som är lagd och att det kan bli aktuellt att vid behov även dra ner på antalet provpunkter. Ny anbudsomgång görs i början av året. Johanna påminner om att fisket är viktigt för att få en relevant statusklassning.

8. Limnologernas vattendagar

Dan, Stefan och Lennart deltog på Limnologernas vattendagar i Västerås den 7-9 oktober. De teman som behandlades var internbelastning i sjöar och konnektivitet. Vi fick höra om vattenkraftens miljöfond, faunapassager, nationella planen för omprövning av vattenkraft, påverkan på vattensystemen efter den stora Hälleskogsbrännan m.m.

För vissa sjöar kan internbelastningen av fosfor från bottensedimenten stå för en stor andel av övergödningsproblematiken. Försök pågår genom s.k. lågflödesmuddring och aluminiumfällning i ett par sjöar. Metoder för bedömning av internbelastning är under utveckling. Med detta finns en hel del svårigheter. Vi fick också höra att många fiskvägar inte fungerar som det är tänkt. Orsakerna är flera. Vi fick också höra om en fiskväg i urban miljö mitt i Västerås. Idéer om fiskväg kom redan på 1980-talet men blev verklighet först nu. Tredje dagen besöktes Hälleskogsbrännan, d.v.s. området för den stora skogsbranden i Västmanland 2014. Vi såg att naturen successivt börjar återhämta sig och att påverkan på vattnet i området blev kortvarig. För den som vill fördjupa sig mer i internbelastning och konnektivitet så läggs OH-presentationerna snart ut på limnologernas hemsida <https://limnologerna.org/>.

9. SGU:s grundvattendagar

Mötet konstaterar att ingen anmält sig till SGU:s grundvattendagar 23-24 oktober.

10. Styrelsemöte/Workshop?

Styrelsen beslutar undersöka möjligheten att nästa styrelsemöte i december, utgörs av en inspirationsdag och workshop om Vattenrådets framtid och verksamhet. En sådan aktivitet bör genomföras med hjälp av en extern mötesledare, förslagsvis Peter Nollbrant. Styrelsemötet i december bör hållas i Ulricehamn. Mats och Lennart planerar vidare med denna aktivitet. Tobias menar att det bör klargöras varför det behövs utökad antal möten. Dan menar att detta kommer behövas i takt med att vi försöker växla upp Vattenrådets verksamhet från dagens situation och inte minst om en samordnare i vattenrådet blir verklighet. Börje menar att det är bra med fler styrelsemöten.

11. Övriga frågor

* Förslag till mötesplan.

Lennart presenterar ett förslag till mötesplan för återstoden av 2019 och 2020. Med utgångspunkt från tidigare diskussioner har antalet styrelsemöten fördubblats från 2 till 4. Därutöver hålls även ett konstituerande möte. Styrelsen antar förslaget till mötesplan.

* Fråga från Essunga kommun

En fråga har inkommit från samhällsbyggnadschefen i Essunga kommun angående avgifterna till vattenrådet och vad kommunen har för utbyte av ett medlemskap i vattenrådet. Lennart har satt ihop ett svar som mailades in till Essunga kommun den 26

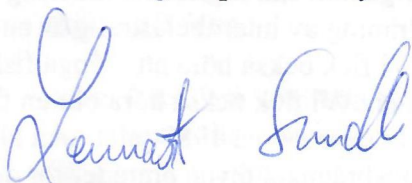
augusti. Ingen ytterligare kommunikation har skett sedan dess.

* Ambulerande provpunkt

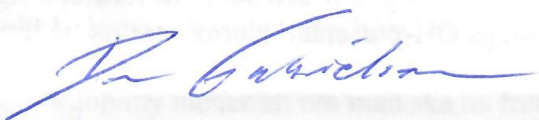
Lennart har som brukligt efterhört kommunernas behov av den s.k. ambulerande provpunkten. Punkten flyttas regelbundet och provtas oftast i 2-årsperioder. Lidköpings kommun har anmält intresse med en provpunkt i mynningen av Lidan ute på en av pirarna. Styrelsen är tveksam till förslaget främst med tanke på risken för stor inblandning av vänervatten i samband med provtagning. Dessutom kan det vara svårt att ta representativa prover från stenpirens kanter. Ett annat alternativ är att återupprepa provtagningen på punkt 5 11 som ligger strax söder om Hulesjön i Falköping i syfte att jämföra med tidigare utförda provtagningar. Styrelsen beslutar att denna punkt blir de kommande två årens ambulerande provpunkt.

* Handbok i strategisk kommunal vattenplanering.

Lennart ger tips om en nyutkommen handbok för kommunala vattenplanerare.

Lennart Sundh, sekreterare

Dan Gabrielsson
ordförande

Tobias Leverin
justeringsperson